

УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКІ ВЗАЄМИНИ У КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ КУЛЬТУРНО-МОВНИХ ТА МОРАЛЬНО-ГРОМАДЯНСЬКИХ ЦІННОСТЕЙ ГІМНАЗИСТІВ

Глобальні світові процеси, інтеграція України у європейський правовий, демократичний простір, українсько-польські взаємини сприяють процесам трансформації полікультурної освіти громадян, упровадженню принципів толерантності, міжнаціональної злагоди, взаєморозуміння народів (особистий, соціальний, державний рівні).

У Київській гімназії східних мов №1 – Асоційованій школі ЮНЕСКО розроблена педагогічна система розвитку культурно-мовних та морально-громадянських цінностей учнів під час реалізації завдань дослідно-експериментальної роботи всеукраїнського рівня за темою «Реалізація інноваційної моделі розвитку культурно-мовних та морально-громадянських цінностей учнів» (2012–2019 роки) [4, с. 225–227].

Серед основних розвитку означених цінностей – розвиток комунікативної культури особистості; формування національної ідентичності, її соціальних і гуманістичних моральних позицій на основі етнопонаціональних, культурно-історичних цінностей українського, інших народів, інтеграції знань про людину і суспільство, про національні, загальнолюдські, європейські цінності, полікультурні, правові, громадянські компетентності, здатності до відповідального вибору у системі міжособистісних, міжкультурних, суспільних відносин, у демократичних перетвореннях, у державотворчих процесах, у розвитку громадянського суспільства [4, с. 226]. Сфери самоідентифікації учнів: «Я – носій гуманістичної моралі», «Я – активний, відповідальний громадянин України», «Я – носій культурно-мовних та морально-громадянських цінностей», «Я – успішний комунікатор (комуніканти)» [4, с. 227]. Основні напрями розвитку означених цінностей учнів: політико-правовий, мовно-комунікативний, національний культурно-мовний, іншомовний лінгвокультурний, морально-етичний, національно-патріотичний.

Застосування компетентнісного, особистісно орієнтованого, діяльнісного підходів – шлях до розв'язання завдань сучасної освіти

Педагогічна система передбачає єдність урочної, позаурочної, позашкільної діяльності та застосування сучасних педагогічних технологій, зокрема методу проектів для розвитку цінностей, громадянської культури особистості [1, с. 99–101]. Вивчення різних аспектів українсько-польських взаємин передбачено змістом багатьох навчальних предметів історії України, всесвітньої історії, географії, української літератури, зарубіжної літератури, громадянської освіти тощо.

Відповідно до діяльнісного підходу – розвиток особистості відбувається в процесі її включення у різні види діяльності для здійснення реалізації проекту «Інші країни, культури» ПАШ ЮНЕСКО Гімназійний конкурс учнівських електронних просвітницьких проектів «Всесвітня культурна та природна спадщина ЮНЕСКО. Країни світу» передбачає розробку старшокласниками проектів «Список Всесвітньої культурної та природної спадщини ЮНЕСКО в Республіці Польща». «Список Всесвітньої культурної та природної спадщини ЮНЕСКО в Україні»

Гімназисти – автори проектів: «Від Уельсу до Польщі та України Міста та футбольні арени чемпіонату Європи з футболу Євро-2012»; «Видатний архітектор В Городецький в Україні Польщі, Ірані»; «Українська діаспора в Республіці Польща /кінець ХХ – початок ХХІ століття/», «Захист довкілля в Україні та Республіці Польща»; «Міста-побратими в Україні та Польщі». Опрацьовуються різні джерела інформації, критерії оцінки проектів, здійснюються оприлюднення та популяризація проектів [5, с. 401–407].

Проекти – складові суспільної акції школярів «Громадянин» [2, с. 203–210]. У науковому товаристві гімназистів розроблена тематика науково-дослідницьких робіт учнів.

У відділенні історії в секції етнології Основні етнокультурні коди українців та поляків; Українці в Польщі Етнокультурний дискурс; Поляки в Україні Етнокультурний дискурс, Польській національний костюм; Польська національна кухня.

В секції всесвітньої історії: Видатний поляк, папа Римський Іоанн Павло II (Кароль Войтила); Республіка Польща в Євросоюзі, в НАТО; Лех Валенса — видатний польський громадський, державний діяч; Розвиток міжнародного співробітництва Польщі з державами-сусідами (кінець XX – початок XXI століття).

В секції історії України Українсько-польські міжнародні відносини (кінець XX – початок XXI століття); Польські національно-культурні автономії в Україні в період політики коренізації в СРСР, Операція «Вісла» та її наслідки; Українсько-польські відносини в роки Другої світової війни; Дослідження історії поляків в Україні; Україна в контексті європейських інтеграційних процесів.

Визначаємо три основні підходи до науково-дослідницької роботи проблемно-пошуковий, ситуативного моделювання, стратегічний Украсусько-польські взаємини – предмет різних тематичних екскурсій гімназистів у м Києві та в Україні [3].

Література:

1. *Громадянська освіта теорія і методика навчання* : посіб. для студ. Київ: Вид-во ЕТНА- 1, 2008. 174 с.
2. Кендзьор П Метод проектів як важливий засіб громадянського виховання учнівської молоді. *Педагогіка і психологія педагогічної освіти*. 2003. №1. С 203–210.
3. *1001 место Украины, которое нужно увидеть* : путеводитель по уникальным достопримечательностям. Киев: Арий. 2011. 624 с.
4. Савченко М. Проблема реалізації інноваційної моделі розвитку культурно-мовних та морально-громадянських цінностей учнів: комплексний підхід. *Освіта XXI століття теорія, практика, перспективи* : матеріали Першої міжнародної Інтернет-конференції, м Київ. 18 квіт. 2019 р. // Дидактика теорія і практика : зб. наук. праць. Київ: Фенікс. 2019. С. 225–227.
5. Савченко М. П. Управління соціальними проектами учнів у системі розвитку громадянських цінностей особистості. *Філософія інноваційної діяльності: практ. зорієнт. зб.* Київ: Основа, 2014. С. 401–407.